

Eduskunta
StV 17.6.2022 / HE 74/2022 vp
Asiantuntijalausunto

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hammaslääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta olla kuultavana, ja kannattaa hallituksen esitystä hoitoon pääsyn tiukentamisesta ja tähän liittyvästä toiminnan järjestämisestä suun terveydenhuollossa.

Vaiheittainen voimaantulo on tarpeen, jotta toiminta voidaan hallitummin järjestää tiukentuvien määräaikojen puitteissa. On myös tarpeen säätää hammaslääkärille pääsystä, mikäli potilas on ensin ohjattu muun terveydenhuollon ammattihenkilön kuin hammaslääkärin vastaanotolle sekä erikoishammaslääkärille pääsystä. Tarkennus palvelujen hankintaan eli velvoite arviosta, pystyykö hyvinvointialue toteuttamaan potilaan tarvitseman hoidon säädetyssä määräajassa, on tarpeen suun terveydenhuollossa, jossa alun perin julkisia palveluita ei ole mitoitettu koko väestön tarpeisiin. Onnistuakseen muutos tarvitsee julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä sekä palvelusetelijärjestelyjen sujuvoittamista.

Lausunnolla olleeseen versioon verrattuna on kiitettävää, että hallituksen esityksessä on nyt huomioitu perusterveydenhuollon suun terveydenhuollossa kertaluonteisen jonojen purkuun varattavan rahoituksen lisäksi myös tarve pysyvälle rahoitukselle, jotta hoitajaksot voidaan toteuttaa kohtuujassa ja perusterveydenhuoltotasoisten erikoishammaslääkäripalvelujen saanti turvataan.

Rahoituksessa on huomioitu asiakasmaksutuotot. Tässä yhteydessä on tärkeää huomioida, että suun terveydenhuollon asiakasmaksut ovat nykyisellään korkeat ja este osalle väestöstä hoitoon hakeutumiselle.

Esityksessä on todettu, että suun terveydenhuollossa hoitoon pääsyn määräajan lyhentäminen ei juurikaan lisäisi henkilöstötarvetta, koska jonojen purkaminen voitaisiin tehdä esimerkiksi lisätyönä ja palvelujen ostoina yksityissektorilta sekä uusia toimintamalleja käyttöön ottamalla. Lisäksi todetaan, että henkilöstön saatavuus tulee varmistaa samoin keinoin kuin muun terveydenhuollon henkilöstön kannalta. Julkisen sektorin houkuttelevuus työpaikkana on tärkeä tekijä hoitoon pääsyn tiukentumisen onnistumiselle. Esityksessä on tuotu esiin tärkeitä näkökulmia hyvistä työolosuhteista, jotka tulisi pikaisesti saada käytäntöön, koska henkilöstön kokema kuormitus on tällä hetkellä hyvin suuri.

On kuitenkin huomioitava, että tällä hetkellä suun terveydenhuollossa on suuri pula suuhygienisteistä ja hammashoitajista, mikä vaikeuttaa tarkoituksenmukaista työnjakoa, ja jopa hammaslääkärien rekrytointeja. Hammaslääkäreistä on pulaa joillakin alueilla, mutta suurin osa suomalaisista asuu alueilla, joissa pulaa ei ole. Hammaslääkärimäärät kääntyvät tämän vuosikymmenen jälkimmäisellä puoliskolla kasvuun nykyisillä koulutusmäärillä.

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

Hammaslääkäriytyövoiman maantieteellisesti epätasainen jakautuminen on haaste, jota toivottavasti järjestämisvastuun siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille helpottaa. Julkisella sektorilla sekä hammaslääkäri-, että erikoishammaslääkärihakemistoja on kuitenkin perustettu riittämättömästi väestön tarpeisiin nähden. Tämä vaikeuttaa myös erikoishammaslääkärikoulutusta, koska kouluttajia ja koulutuspaikkoja ei ole julkisella sektorilla tarpeeksi. Erikoishammaslääkäreistä on pulaa sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa, ja koulutusta tulisi lisätä hyvinvointialueilla.

Kunnioittaen

Nora Savanheimo
Varatoiminnanjohtaja
Suomen Hammaslääkäriliitto